ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2023/921

od 4. svibnja 2023.

o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Republike Moldove

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 41. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/509 ([1]) uspostavljen je Europski instrument mirovne pomoći („Instrument”) kako bi države članice financirale djelovanja Unije u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u cilju očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti na temelju članka 21. stavka 2. točke (c) Ugovora. Osobito, na temelju članka 1. stavka 2. Odluke (ZVSP) 2021/509, Instrument se upotrebljava za financiranje mjera pomoći kao što su djelovanja za jačanje kapaciteta trećih država te regionalnih i međunarodnih organizacija povezanih s vojnim i obrambenim pitanjima.

(2) Globalnom strategijom za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije iz 2016. utvrđeni su ciljevi jačanja sigurnosti i obrane, ulaganja u otpornost država i društava istočno od Unije, razvoja integriranog pristupa sukobima i krizama, promicanja i podupiranja regionalnih poredaka koji se temelje na suradnji te jačanja globalnog upravljanja koje se temelji na međunarodnom pravu, uključujući poštovanje međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog humanitarnog prava.

(3) Unija je 21. ožujka 2022. odobrila Strateški kompas kako bi postala snažniji i sposobniji pružatelj sigurnosti, među ostalim povećanom upotrebom Instrumenta za potporu obrambenim sposobnostima partnera.

(4) Unija je predana bliskom odnosu kojim se podupire snažna, neovisna i prosperitetna Republika Moldova na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane ([2]) („Sporazum o pridruživanju”), uključujući područje produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine, te promicanju političkog pridruživanja i gospodarske integracije uz snažno podupiranje suverenosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Moldove unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Na temelju članka 5. Sporazuma o pridruživanju Unija i Republika Moldova jačaju dijalog i suradnju te promiču postupno približavanje u području vanjske i sigurnosne politike, uključujući zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku (ZSOP), te posebno razmatraju pitanja sprečavanja sukoba, mirnog rješavanja sukoba i upravljanja krizama, regionalne stabilnosti, razoružavanja, neširenja oružja, kontrole oružja i kontrole izvoza oružja.

(5) Unija prepoznaje važan doprinos Republike Moldove ZSOP-u Unije, uključujući kontinuirani doprinos Republike Moldove misiji Europske unije za osposobljavanje u Republici Maliju.

(6) Ova Odluka temelji se na odlukama Vijeća (ZVSP) 2021/2136 ([3]) i (ZVSP) 2022/1093 ([4]) u pogledu kontinuirane predanosti Unije potpori usmjerenoj na jačanje kapaciteta oružanih snaga Republike Moldove u područjima prioritetnih potreba.

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14.).

([2]) SL L 260, 30.8.2014., str. 4.

([3]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/2136 od 2. prosinca 2021. o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Republike Moldove (SL L 432, 3.12.2021., str. 63.).

([4]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/1093 od 30. lipnja 2022. o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Republike Moldove (SL L 176, 1.7.2022., str. 22.).

(7) Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) zaprimio je 6. veljače 2023. zamolbu Republike Moldove da Unija pruži potporu oružanim snagama Republike Moldove u nabavi ključne opreme za jačanje kapaciteta njezinih jedinica za nadzor iz zraka, mobilnost, logistiku, zapovijedanje i nadzor te kiberobranu.

(8) Mjere pomoći trebaju se provoditi uzimajući u obzir načela i zahtjeve utvrđene u Odluci (ZVSP) 2021/509, osobito uzimajući u obzir usklađenost sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP ([5]) te u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

(9) Vijeće ponovno potvrđuje svoju odlučnost u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela te jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja, u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda, Općom deklaracijom o ljudskim pravima i međunarodnim pravom, posebno međunarodnim pravom o ljudskim pravima i međunarodnim humanitarnim pravom,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Uspostava, ciljevi, područje primjene i trajanje

1. Uspostavlja se mjera pomoći u korist Republike Moldove („korisnik”) koja se financira u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći („Instrument”) („mjera pomoći”).

2. Cilj mjere pomoći jest doprinijeti jačanju kapaciteta oružanih snaga Republike Moldove radi unapređenja nacionalne sigurnosti, stabilnosti i otpornosti u obrambenom sektoru, u skladu s općom politikom Unije u vezi s Republikom Moldovom. Nadovezujući se na prethodnu potporu iz Instrumenta, mjerom pomoći oružanim snagama Republike Moldove omogućit će se unapređenje operativne učinkovitosti, ubrzanje poštovanja standardâ Unije i interoperabilnosti, a time i bolja zaštita civila u kriznim i izvanrednim situacijama. Ojačat će se i kapaciteti Republike Moldove u pogledu njezina sudjelovanja u vojnim misijama i operacijama EU-a u okviru ZSOP-a.

3. Kako bi se postigao cilj utvrđen u stavku 2., mjerom pomoći financira se nabava sljedećih vrsta opreme koja nije namijenjena za primjenu smrtonosne sile, materijala i usluga, uključujući tehničko osposobljavanje jedinica oružanih snaga Republike Moldove koje primaju potporu u okviru mjere pomoći:

(a) opreme za nadzor iz zraka;

(b) opreme za mobilnost i prijevoz;

(c) logističke opreme;

(d) opreme za zapovijedanje i nadzor;

(e) opreme za kiberobranu.

4. Mjera pomoći traje 36 mjeseci od datuma sklapanja prvog ugovora između administratora za mjere pomoći, koji djeluje kao dužnosnik za ovjeravanje, i subjekata iz članka 4. stavka 2. ove Odluke u skladu s člankom 32. stavkom 2. točkom (a) Odluke (ZVSP) 2021/509.

Članak 2.

Financijski aranžmani

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mjerom pomoći iznosi 40 000 000 EUR.

([5]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99.).

2. Svim se rashodima upravlja u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

Članak 3.

Aranžmani s korisnikom

1. Visoki predstavnik dogovara potrebne aranžmane s korisnikom kako bi se osiguralo da korisnik poštuje zahtjeve i uvjete utvrđene ovom Odlukom, što je uvjet za pružanje potpore u okviru mjere pomoći.

2. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe kojima se korisnika obvezuje da osigura:

(a) usklađenost jedinica oružanih snaga Republike Moldove s relevantnim međunarodnim pravom, posebno međunarodnim pravom o ljudskim pravima i međunarodnim humanitarnim pravom;

(b) pravilnu i učinkovitu upotrebu sve imovine pružene u okviru mjere pomoći u svrhe za koje je pružena;

(c) dostatno održavanje sve imovine pružene u okviru mjere pomoći kako bi se osigurale njezina upotrebljivost i operativna dostupnost tijekom njezina vijeka trajanja;

(d) da se na kraju njezina vijeka trajanja imovina pružena u okviru mjere pomoći neće izgubiti niti bez suglasnosti Odbora za Instrument osnovanog Odlukom (ZVSP) 2021/509 prenijeti na osobe ili subjekte koji nisu utvrđeni u dotičnim aranžmanima.

3. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe o suspenziji i ukidanju potpore u okviru mjere pomoći za slučaj da se utvrdi da je korisnik prekršio obveze utvrđene u stavku 2.

Članak 4.

Provedba

1. Visoki predstavnik odgovoran je za osiguravanje provedbe ove Odluke u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta, u skladu s integriranim metodološkim okvirom za procjenu i utvrđivanje potrebnih mjera i kontrola za mjere pomoći u okviru Instrumenta.

2. Aktivnosti iz članka 1. stavka 3. provode:

(a) Estonski centar za ulaganja u obranu u pogledu članka 1. stavka 3. točaka od (a) do (d); i

(b) Akademija za e-upravu u pogledu članka 1. stavka 3. točke (e).

Članak 5.

Praćenje, kontrola i evaluacija

1. Visoki predstavnik prati korisnikovo poštovanje obveza utvrđenih u članku 3. To se praćenje koristi kako bi se pružio uvid u kontekst i rizike od kršenja obveza uspostavljenih u skladu s člankom 3. i kako bi se doprinijelo sprečavanju takvih kršenja, što uključuje povrede međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog humanitarnog prava od strane jedinica oružanih snaga Republike Moldove koje primaju potporu u okviru mjere pomoći.

2. Kontrola opreme i materijala nakon otpreme organizirana je kako slijedi:

(a) provjera isporuke, pri čemu potvrde o isporuci moraju potpisati snage krajnjeg korisnika prilikom prijenosa vlasništva;

(b) izvješćivanje o popisu, pri čemu korisnik jednom godišnje treba izvješćivati o popisu određenih predmeta sve dok Politički i sigurnosni odbor (PSO) ne procijeni da takvo izvješćivanje više nije potrebno;

(c) inspekcije na licu mjesta, pri čemu korisnik na zahtjev Visokog predstavnika mora omogućiti pristup Visokom predstavniku kako bi se provele kontrole na licu mjesta.

3. Visoki predstavnik po završetku mjere pomoći provodi završnu evaluaciju kako bi se procijenilo je li mjera pomoći doprinijela ostvarivanju cilja navedenog u članku 1. stavku 2.

Članak 6.

Izvješćivanje

Tijekom razdoblja provedbe Visoki predstavnik PSO-u podnosi šestomjesečna izvješća o provedbi mjere pomoći, u skladu s člankom 63. Odluke (ZVSP) 2021/509. Administrator za mjere pomoći redovito obavješćuje Odbor za Instrument osnovan Odlukom (ZVSP) 2021/509 o izvršenju prihoda i rashoda u skladu s člankom 38. te odluke, među ostalim i pružanjem informacija o uključenim dobavljačima i podugovarateljima.

Članak 7.

Suspenzija i ukidanje

1. PSO može odlučiti u cijelosti ili djelomično suspendirati provedbu mjere pomoći u skladu s člankom 64. Odluke (ZVSP) 2021/509.

2. PSO također može preporučiti da Vijeće ukine mjeru pomoći.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. svibnja 2023.

Za Vijeće
Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES